

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 70.

V Ljubljani, v sredo 27. marca 1889.

Letnik XVII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 26. marca.

Budgetna razprava.

(19. dan.)

V pričetku današnje seje spominjal se je predsednik dr. Smolka umrlega poslanca deželnega grofa Fürstenberga, brata olomuškega kardinala, potem pa se je nadaljevala razprava o državnem proračunu. Govoril je kot glavni govornik desnice slovenski poslanec Šuklje, ki je brez vsega usmiljenja šibal koroškega poslanca Dummreicherja in mu dokazoval, da so vse njegove izpeljave le sad bolestne strankarske strasti. Njegove trditve, da je na Kranjskem že vse poslovenjeno, zavračal je s statističnimi številkami, ki kažejo, da je na Kranjskem 447.000 Slovencev, in le 29.000 Nemcev, ki imajo pa v deželnem zboru 10 poslancev, v deželnem odboru izmed štirih enega odbornika, v državnem zboru pa dva zastopnika, ki sedita med levičarji. Ako v mestnem zastopu ljubljanskem ni nobenega Nemca, so tega sami krivi, ker trdovratno zametujejo vsaktero spravo s slovenskimi prebivalci.

Prav dobro ga je prijemal tudi zavoljo šolskih nadzornikov. Kaj morejo Slovenci za to, da nobeden Nemec nima tiste jezikovne zmožnosti, ki je za ta posel potrebna. Krepko se je potezal zlasti za prof. Levca in je Dummreicherja prijemal, da je bil o razmerah na Kranjskem tako slabo poučen. Prav lepo je tudi pojasnjeval, da Slovenci niso zadnji na znanstvenem polju, kar pričajo Kopitar, Dolinar, Prešern itd.

Tudi mladočeskega poslanca Gregra je dobro prijemal in konečno povdarjal potrebo premembe šolske postave v trojnem oziru: 1. v avtonomističnem, da se deželam priznavajo večje pravice do šolstva, 2. v verskem, ker je treba v ljudski šoli vse zabranjevati, kar utegne motiti enotnost poduka in otrokom izpodkopavati vero in spoštovanje do du-

hovnikov, in 3. v narodnem oziru, ker je neobhodno potrebno, da je materini jezik tudi učni jezik v ljudskih šolah. Govor je bil sprejet z vsestransko pohvalo na desnici, levičarjem pa se je pri marsikaterem stavku hudo pod nos zakadilo.

Kakor pri vsaki obširnejši obravnavi sledilo je tudi danes veliko dejanskih popravkov. Potem so se nadaljevale naslednje točke in sta grof Wurmbrand in Wrabetz govorila o umetnostnih muzejih in priporočala vladi malo več zanimanja za take zavode, za katere druge večje dežele mnogo več izdajajo, kakor Avstrija.

O polutreh je predsednik sejo sklenil, da so se mogli poslanci vdeležiti spreveda po ranjkem grofu Fürstenbergu, čigar truplo so danes popoldne ob treh odpeljali na Moravsko.

Prihodnja seja bo danes zvečer ob 1/2. 7. uri. Predsednik je razun tega napovedal, da bodo odslej razun ob sredah in petkih, ko bo zboroval justični odsek, vsak dan večerne seje, da državni zbor do Velike noči reši državni proračun.

Nehvaležno delo.

(Izvirni dopis.)

Zamorca umivati, pa slepemu o barvah govoriti, je prazno delo; človeku, ki vedoma ali pa iz strasti laže in obrekuje, govoriti o resnici in pravici, je sila nehvaležno delo. Basen pripoveduje, da je mož pri belem dnevu in pri lepem solcu okna zagrnil in veternice zatvoril, potem pa vsakemu pripovedoval, kaka tema da je in da ni luči. Uprav tako delajo dandanes v državnem zboru nekateri poslanci levičarji, ter o verski šoli vpijejo o temi in noči duševni, ko nam vendar vsem sije sveto solnce krščanske resnice in njega dobrote uživamo.

Gosp. poslanec Klun se je te dni v državnem zboru na Dunaji lotil nehvaležnega dela, odpirati okna učenim gospodom, ki kriče o temoti, ter jih začel podučevati o poglobitnih resnicah krščanske vere, kakor se podučujejo otroci v drugem in tretjem razredu ljudskih šol, a naletel je na sila trde glave

nemških liberalcev in Mladočehov. Kaj hočemo dalje govoriti, gospod poslanec to bolje vé, kakor mi! Le toliko rečemo, da so ti gospodje temeljitega pouka v krščanskih resnicah in v zgodovini zelo potrebni; to sami dosti glasno pripovedujejo. Njih vpitje po večji učenosti, po temeljiti vednosti je neopravičeno, ker ne vedo razložiti božjega od kakega svetnega modrijana, niti velikonočnega jagujeta od daritve sv. maše.

Poslanec Klun jih je sicer začel podučevati v katekizmu, a krvavo tudi potrebujejo učenika v zgodovini. Šol, šol nam je potreba, to se kaže pri teh gospodih, kolikorkrat se zgubé na zgodovinsko polje. Ni ga zla, da bi kaj dobrega iz njega ne prišlo, ali bolje rečeno, Bog zna tudi v kljub zlovoljnosti ljudij izpeljati svoje modre sklepe. Strastni govori zagrizenih neprijateljev krščanske šole v državnem zboru imajo to korist v sebi, da svet spozna, kaki so ti možje, kolika je njih učenost, kolika njih znanost, ki vernemu ljudstvu ne privoščijo verske šole. Tem skromnim vrsticam ne more biti namen, zavračati zgodovinske laži, prevare, zavijanja resnice, a konstatovati in v spomin poklicati čitateljem tista zgodovinska fakta, katerih so se prva leta v gimnazijah učili, in potem bodo strmeli in svojim očem ne bodo verjeli, ko bodo brali, kaj se v državnem zboru za zgodovinsko resnico prodaja. Kdor misli, da kaj pretiravam, naj se potruži brati, kaj je dr. Grégr govoril, kakó zgodovino zavijal in na tem polji kozolce preobračal.

Da, slavni Mladočeh je takorekoč prekosil samega sebe, zatemnil nemške liberalne poslance, ki vendar niso zadnji v napadih na cerkev in krščansko šolo. Kaj čuda, da je njegova slava odmevala po vsi Avstriji in se je njegov glas začel tudi na bregovih slovenske Savinje in tam vzbudil hrabre junake, kateri so čutili v sebi toplo srce do potomca Husovega in se mu zahvalili po brzogovornem potu. In ti goreči branitelji véde in učenosti, to so bili udje celjskega učiteljskega društva, ki so v sebi čutili dolžnost, čestitati slavnemu prvoboritelju za

LISTEK.

Lovska burka.

I.

Obče je znano, da lovei vedó sila dosti pripovedovati, kaj so vse čudnega, skoraj da neverjetnega doživeli na svojih lovih. Kedar jih je večja družba skupaj, ni se bati, da bi zmanjkalo besed in smeha. Vsak vé kaj novega in zanimivega povedati, — kar skušajo se med seboj, kateri bo drugega prekosil v originalnih, šaljivih lovskih pravljicah. — Sevéda je vmes marsikaka debela laž, saj že pregovor pravi, da „za pravega lovca ne more veljati, kdor ne zna dobro lagati“. Te lovske laži se imenujejo lovska latinščina, kateri se vsak Nimrod kmalu temeljito privadi in jo izvrstno govori. Vendar pa lovska smešnica, ki jo hočem povedati občinstvu, ni pisana v jeziku, imenovanem lovska latinščina, ampak je resnična dogodba, ki se je nekje, bodi že kjerkoli, pripetila.

V prijaznem trgu naše prelepe Gorenjske se je v posebni sobici gostilne „pri jelenu“ vsak večer zbirala odlična družba gostov okolu dolge mize, ki so jej dejali „gospóška miza“. Sama gospóda se je usedala okoli nje; bil je tu okrajni sodnik, davkar,

notar, poštar, zdravnik in logár iz bližnje graščine, pa tudi župan in drugi odlični tržanje so imeli tu svoje stalne sedeže in stalne mérice za peneče se pivo. Zlasti po zimi je bil pri gospóski mizi vsak prostorček zaseden. Gostje so se prijetno pomenkovali o tem in onem, vsak je prinesel kako novico v družbo, vmes pa so z dobro pijačo poplakovali skrbi in težave vsakdanjega življenja. Krčmar Jelenovec pa je bil tudi mož, da je vse rado zahajalo pod njegovo streho. Bil je zgovoren in šaljiv, pa klet in kuhinjo je imel v najboljšem redu. Postregel je gostom z izvrstnim marčnim pivom in fino dolensko kapljico, gospodinja pa je slovela daleč na okoli kot prva kuhinjska umetnica. Vsi gostje so bili na moč zadovoljni s postrežbo in so marsikateri goldinar pustili „pri jelenu“.

Eden najbolj stanovitnih obiskovalcev te gostilne je bil neki strojar, prvi bogataš v trgu. Pisal se je za Sedmaka, rekli pa so mu navadno Kožar. Dasiravno je bil ta možiček skop čez mero, vendar si je vsak večer privoščil par kozarcev piva. Zaradi njegove stiskavosti ga drugi primizni tovariši niso nič kaj mogli in marsikako zabavljico je moral mojster od koč požreti pri gospóski mizi. Sreča njegova je bila, da je imel kot strojar tudi svoja ušesa in svojo kožo precéj dobro ustrojeno, da mu ni šla

do živega vsaka beseda. To njegovo potrpežljivost so drugi gostje pogostoma zlorabili in z gosp. Sedmakom vedno svoje burke uganjali. Posebno pa je nanj imel piko graščinski logár, g. Strel, ki je bil na same smehe šaljiv in nagajiv, kar se more misliti.

Nekega večera je bil mojster Kožar nenavadno glasán, hudoval in repenčil se je na vse preterge: „To je pa že preveč“ — začne ves srdit — „kar mi je zopet ta pasji logár napravil, da bi ga puša! Pa mene takó za norca imeti, mene, ki nisem eden zadnjih v celi okolici, ki nisem nikomur dolžan niti enega vinarja, meni pa marsikdo — meni, ki za grofom največ davkov plačujem. Primaruha! — tega mu ne odpustim z lepa.“

Vsi gostje seveda tišče v Kožarja z vprašanjem, kaj takega je učinil logár g. Strel, da je mož tako močno razžaljen. Toda vsem je bila že znana ta dogodbica in so se natihome radovali, da jo je stari stiskavec zopet enkrat skupil. Strojar začne pripovedovati: „Pred par dnevi sem se priporočil v gradu za kos srnjakovega hrbita, ker sem bil povabil g. glavarja na južino in sem mu hotel postreči z divjačino, ki jo zná moja gospodinja izvrstno pripraviti. Kaj pa je na svetu boljšega, kakor srnjakov ali zajčev hrbit, z rezanci slanine prav na gosto

novo šolo, kajti v „Slov. Narodu“ št. 69 beremo brzojavno poročilo: „Celjsko učiteljsko društvo je izreklo dr. Grégru najtoplejšo zahvalo za izvrsten govor.“ — Srce, kaj še več poželiš; medverska šola je sedaj rešena, saj čujeta nad njo dr. Grégr in celjsko učiteljsko društvo! — Ta sila žalostna prikazen med slovenskimi (?) učitelji ima pa tudi svoje smešno lice in nam bolj glasno govori, kakor najzgovornejša beseda, da je učiteljem res potreba večje šolske omike, da se ne usedejo na limanice vsakemu strastnemu kričaču in hujskaču. Vprašati tudi smemo, kaj je pri dr. Grégru in njegovih troben-tačih večje, ali ljubezen do naroda, ali so-vraštvo do cerkve, do njenih naprav? Sicer se nam pa dozdeva, da se take izjave porajajo, kakor so se minolega leta peticije zoper Liechtenstei-nov predlog, ki so se proglašale kot izjave učitelj-skih krogov. Dva ali trije glave skupaj staknejo, napišejo par vrstic, pošljejo jih na dotično adresu; a pred vsem skrbé za to, da se po svetu izve, prav po onem receptu, da pri vozu najslabše kolo naj-huže škriplje. Večina slovenskih učiteljev v cer-kvenem sonadzorstvu ne vidi nobene nevar-nosti ne za svoj stan, niti za ljudsko omiko; kdor pa se boji cerkvenega sonadzorstva, pa ima svoje zasebne vzroke in nazore, katerih pa noče javno povedati. Sicer pa tak priprost dobrovoljček k židov-skim liberalcem na tlako hodi, kajti te vrste ljudem je največ na tem, da ostane šola taka, kakoršna je-

Govor poslanca Ferjančiča

v državnozborski seji dne 11. marca t. l.

(Dalje.)

Dokler tedaj vlada ne opraviči postopanja svojih organov v provincijah, toliko časa je moramo sma-trati za predrzno rušenje ustavnih pravic naroda slovenskega (Dobro! Dobro! na desnici), in to bi se smelo najmanj storiti s strani vlade, katero pod-piramo tukaj v zbornici. (Odobrovanje na desnici.) Mislil bi si vsakdo sedaj, ko smo interpelovali, ko so izrekli zastopniki celega naroda, da tako postopanje ni v nobeni postavi utemeljeno, ko smo se sklicevali na neovržljive napake, — da bodo organi opustili svoje dotično počenje in da ne bodo več nadlegovali občin. Toda tudi v tem smo se motili. Kakor prej, tako ravnajo tudi pozneje. Na razpolaganje mi je naredba deželnega šolskega sveta v Celovci, ki dokazuje, kakó — rekel bi ter prosim oproščenja zaradi tega — cinično se ravna pri šolskih oblastnijah na Koroškem s prošnjami in peticijami za slovenske šole. Gotovo bo eden ali drugi poznejših govornikov še nadrobneje razjasnil postopanje tega javnega organa, ki kom-promituje uradno čast. (Poslanec Steinwender: Oho! — Poslanec Grégr: Da!) Ta ukaz je v didaktično-pedagogičnem oziru unicum. Toda ne samo tukaj, marveč tudi na Štajerskem se je nedavno pripetilo, da so štiri občine, ki so v Vitanje všolane, prosile za slovensko šolo, oziroma se pritožile zoper dotični ponemčevalni ukaz. Prošnja se je izročila okrajnemu šolskemu svetu, ta pa jo je poslal občinam nazaj z naročilom, naj se o tem še enkrat posvetujejo ter se posebno izjavijo, kdo bo trpel troške za

neobligatni pouk nemščine. (Čujte, čujte! na desnici. — Poslanec dr. Grégr: Kje se je to zgodilo?) To je bilo na Štajerskem. (Poslanec Šuklje: Tudi v drugih občinah!) Če vidimo, da se politični organi ne strašijo najslabših sredstev, ko hočejo tako oropati narod slovenski njegovih pravic, ali naj res to ne vzbudi naše in naroda slovenskega razdraženosti? (Poslanec dr. Trojan: In naše!)

Prašati se moramo tukaj, ali ima država res toliko denarja odveč, da plačuje take uradne poti svojih uradnikov? Toda temu se ne smemo čuditi in za to tudi niso odgovorni samó okrajni glavarji. Le poglejte deželni šolski svet na Štajerskem in Koroškem. Obe deželi imate po eno tretjino sloven-skega prebivalstva, v nobenem teh deželnih svetov pa ne sedi niti eden slovenski zastopnik. Ali pa si oglejte deželne šolske nadzornike. Oni na Koroškem nam kliče: Vi „bindišarji“ nimate na Koroškem pravice do obstanka. (Čujte, čujte! na desnici. — Poslanec Steinwender: To ni res! — Opozevanje na desnici.) O deželnem šolskem nadzorniku na Štajerskem se pripoveduje smešnost, da je, ko je nekega dne prišel nadzorovat šolo in je učitelj dal učencem nalogo, naj slovenski opišejo „jesen“, ugovarjal, da vendar ni prav v jeseni opisovati spomlad (veselost na desnici); konečno je učitelj imel pogum razložiti gospodu deželnemu šolskemu nadzorniku, da pomeni „jesen“ nemški „herbst“, ne pa „frühling“ (spomlad). Ako so ti ljudje taki in ako nadalje pomislimo, kakih nazorov sta deželna šolska nadzornika in da prav za prav nimamo mi-nistra notranjih zadev, potem pač lahko umemo, da morejo zavladati take razmere.

Toda trpljenje slovenske šole še s tem ni pri kraj. Ako se je posrečilo, da pride pritožba — govoril ne bodem splošnje, marveč osvetil bom stvar z dvema slučajema — čez mejo provincije, kakim slučajem je še izpostavljena? V Trstu se je zbralo 1400 družinskih očetov, da prosijo za slovensko šolo. (Čujte! na desnici.) Čez leta je magistrat rešil prošnjo takó, da morajo slovenski otroci obiskovati šole v okolici. Marsikateremu je Trst toliko znan, da bode vedel, kaj se to pravi, ako morajo otroci hoditi iz mesta v okolico v šolo. Stvar je prišla potom pritožbe pred tržaško namestništvo in „kron-jurist“ tržaškega namestništva je našel, da društvo „Edinost“ ni opravičeno prositi za slovensko šolo ali šolo sploh. Temu nazoru je ministerstvo pri-trdilo, isto takó upravno sodišče. Reči moram, da se strinjam s tem kot pravnik; za-me je to po-polnoma v redu, da je razsodilo ministerstvo: društvo ni opravičeno prositi za šolo. Saj nam je znano, od kakih pogojev je odvisna osnova take šole, ono pa, kar mi je neumevno in se mi zdi čudno, je to, ker ministerstvo vzlic temu ni zaukazalo, da mora tržaška občina ustanoviti šolo, ker je vendar pred seboj pismeno dokazano imela voljo in prošnjo 1400 slovenskih družinskih očetov. (Čujte! na des-nici.) To je enakopravnost Slovencev in tako osodo je imela v Trstu zadeva, ki se je sprožila pred šestimi ali sedmimi leti.

Slovensko šolo pri Sv. Jakobu, kjer se okraj-nemu glavarju ni posrečilo pregovoriti ljudi, da bi preklicali svojo peticijo, je pa zadela drugačna osoda.

Prišla je tudi do ministerstva. Deželni šolski svet je razsodil leta 1888. Mej to dōbo in razsodbo mi-nisterstva se je pa nekaj zgodilo. Deželni zbor je občino razdelil v dve srenji in naučno ministerstvo je reklo: na to prošnjo se ne moremo ozirati, ker občina ni več ista, razdeljena je na dva dela. No, kakó je pa naučno ministerstvo zvedelo zgodovino te razdelitve? Delitev srenj vendar ne spada v pod-ročje naučnega ministerstva! Deželni predsednik je povedal predsedniku deželnega šolskega sveta. (Po-slanec dr. Russ: To je on sam.) To ste pa dobro pogodili! (Poslanec dr. Russ: Tako stoji v postavi!) Tedaj, deželni predsednik je to tajnost izdal pred-sedniku deželnega šolskega sveta (Veselost), ta pa je poročal ministerstvu.

Če moramo prestati takó težavne boje, da bi si priborili s postavo zajamčene nam pravice, ki nam same od sebe pristujejo na podlagi ustave, potem se nam pač vsiljuje prepričanje, da so postave prav za prav le zaradi tega tukaj, da bi se zoper nas rabile.

Enega pa ne smem prezreti, predno zapustim šolske razmere, namreč kakó ravnajo šolski sveti, kadar se gre za učitelje same.

Prašam, kakó je moglo priti do tega, da je koroški deželni šolski svet ukrenil naredbe, kakoršne so nastopne?

Ko se je dne 30. oktobra v Ziljski Bistrici osnovala podružnica društva sv. Cirila in Metoda, prestavil je nenadoma deželni šolski svet učitelja Kašparja Vilčnika, ki ni bil pri onem shodu in tudi ni pristopil k napominanemu društvu. „Freie Stim-men“ so o tem tako-le pisale (čita):

Učitelja iz našega kraja, ki ni skrival svojega slovenskega narodnega mišljenja, hoteli so prečastiti gospodje (duhovniki) vjeti v svoje mreže, spraviti ga iz mirovanja, da bi napravili iz njega jednakega jim rovarja in narodnega hujskača.

Kako se je vedel učitelj nasproti dotičnikom, ni prišlo v javnost, toda prestavljen je bil iz služ-benih ozirov v nemški kraj. Ta naredba naj je ob enem svarilo vsem onim učiteljem, ki bi morda meli veselje vdeleževati se takih stvari. Šolske oblasti je v tem oziru odločno postopajo ter zaslu-žijo hvalo cele dežele.

To se je pripetilo temu učitelju Kašparju Vil-čniku, o katerem se je domnevalo, da ga hočejo pre-častiti gospodje vjeti v svoje mreže, in ni ničesa zakrivil, kakor trdi ta v tem oziru gotovo zanesljivi glas. Ta učitelj, eden izmed malih, ki razumejo materinščino šolskih izročenih jim otrok, moral je hipoma z ženo in otroci sredi zime odpotovati v nemški kraj.

Kaj pa stori deželni šolski svet, ako se gre za druge učitelje, kaj je storil takrat — ni še dolgo od tega —, ko sta dva učitelja v Apačah prišla na čelu druhal razjarjenih kmetijskih fantov, da bi raz-gnala slovensko zborovanje v Apačah? Bila sta to učitelja Kusternik in Staudacher.

Prišli so s kričanjem, razbijali po vratih in oknih in zborovanje se je obvarovalo le s tem, da je zaprlo vrata.

Kaj je storil deželni šolski svet s tema učite-ljema? Oba, ki sta imela do tedaj časni službi,

pretkan, fino na rumeno pečen in s kislo smetano polit? — Vsaj meni je to prva jed na svetu, ne-beška gostija. Pa veste, kaj mi ta spačeni logár pošlje? Namesto srnjakovega hrbita mi pošlje kozlō-vega. Imeli so v gradu starega kozla, ki so ga oni teden zaklali; in ker logár srnjaka ni mogel dobiti, mi je vrnil kozla, misleč, da Sedmak ne vé ločiti srnovine od kozlovine. Povejte, gospōda, ali ni to preveč, poštenjaka moje vrste takó za praznik na-rediti?”

Vsi gostje okoli mize na videz milujejo gosp. Sedmaka, skrivaj pa logárju prav dajejo, da je zopet eno umesil staremu umazancu.

„Najbolj pa me to jezi“ — nadaljuje Sedmak — „da sem logarju dve kili srne že naprej plačal in to precēj drago, pa za srno dobil rogača-kozla. Toda nikdar več me ne bo vražja zelena suknja na led zvodila, stavim precej 10 glđ., če kdo hoče.“

„Mož-beseda!“ — oglasi se krčmar Jelenovec — „jaz grem v stavo z vami, toda le s tem pogojem, da, kateri stavo dobi, samó svoj denar obdrži, desetak pa, ki ga je v stavi dobil, daruje našemu gasilnemu društvu za napravo orodja. G. župan kot načelnik gasilcev je tu med nami ter lahko precej oba desetaka sprejme v varstvo.“ — Strojarku ni ta pristavek nič prav po volji, ker se je takemu

držaju, kot je bil on, odviše zdelo, darovati kar celih 10 glđ. vkup, toda zaradi pričujočih gostov ni hotel umanjkat. Potrdi tedaj stavo, rekoč: „Zadovoljen sem tudi s tem pristavkom. Moj desetak je tu na mizi, — ako me v teku pol leta še kak lovec na-maže, zgubim stavo in moj denar ostane gasilnemu društvu; — ako se pa to ne zgodi, dobim jaz svojih 10 glđ. nazaj in gospod krčmar, ki tako malo ceni mojo previdnost, naj se za svojih 10 gl. obriše pod nosom.“

„Že velja!“ — zakliče Jelenovec, potegne de-setak iz listnice in vseh 20 gl. spravi začasno na-čelnik gasilcev v svoj žep.

Vse je bilo te stave veselo in pozno v noč so jo slavili s tem, da je vsak gost par kozarcev več izpil na zdravje obeh stavarjev in na srečen izid smešne te dogodbe. Vsak je pa že naprej vedel, da bo Sedmak ob svojih 10 glđ., za katere se bo potem eno leto praskal za ušesi.

Strojark sam je bil židane volje, ker si je mislil, da stave ne more zgubiti. Ni vedel, da v prvi sobi za veliko pečjo sedita dva grajska loveca, ki sta ravno prišla s bribov z lova na divje koze in suha grla svoja namakala z božjo kapljico. Ves čas sta vlekla na ušesa, kaj se vesela družba pri gospōski mizi pogovarja. Ko sta pa čula, kako se je mojster Ko-

žar nosil nad njunim gospodarjem, g. Strelom, pa širokoustil se, da ga ne bo nikdar več nobena ze-lena suknja namazala, in še zastavil na to 10 gl., brž se nekaj natihoma med sabo pomenita in eden izmed nju, ki so ga po priimku za Lesjaka klicali, pravi smejoč se: „Le čakaj, ti koža volovska, jaz te bom ustrojil. Ne bo ti treba čakati pol leta na rešitev stave. Predno se bo teden dvakrat obrnil, boš se jokal za svojim desetakom. Boš le videl, kaj zelenci znajo. Takó te bom napravil, da boš tudi ti zelen od jeze in togote.“

* * *

Čez dober teden je strojar že čisto pozabil na stavo pri „jelenu“. Neko jutro gré na sprehod in sreča grajskega loveca Lesjaka, ki nese lepega zajca v trg. „Dober dan, g. strojar!“ — ga pozdravi lovec spoštljivo. „Bog ga daj!“ — odgovori oni, — „kam pa z zajcem, kam? Velik je in debel“, ter začne gladiti dolgouha po dlaki. „Da, prav lep je in še skoraj gorak, vidite tu na bedru še krvavi, danes zjutraj sem ga, pa skrivaj, da g. logár nič za to ne vé, zakaj lov na zajce je od 15. januarija zaprt po novi postavi. G. logár takó ne bo izvedel za tó. Pri-hodnja nedelja je pustna nedelja, takrat je treba malo popustovati; „pri jelenu“ tisti večer se bo ocvirkana

je ravno tam stalno nastavljal. (Čujte, čujte! na desnici. — Poslanec dr. Trojan: To je slovanjenje.) Tako blagonsko je delovanje političnih in šolskih oblastnih gledé slovenske šole v naših krajih.

Isto pa velja tudi v drugem oziru. Štaterska dežela je blagoslovljena z okrajnimi zastopi. Ti imajo v splošnih obrisih določen delokrog; pred vsem nadzorujejo upravo občinskega premoženja, posebno pa še morajo skrbeti za ceste. Najdražje in največ vredno pa je njihovo pravo, da volijo pet članov v okrajne šolske svete, kajti slednji imajo po devet članov in so tedaj člani okrajnih zastopov ravno večina.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. marca.

Notranje dežele.

Minister za Hrvatsko, pl. Bedeković, je jako slabega zdravja ter se že govori o njegovih naslednikih; mej slednjimi se imenujeta bar. Hakey in Emerih Josipović.

Pričakuje se, da se bodo že prihodnje dni vršile nadaljne premembe v **ogerskem ministertvu**. Pravosodnji portfelj bo prevzel Desider Szilagyi. Vzlic nepriljubljenosti pri opoziciji in enem delu vladne stranke se zopet imenuje kot bodoči finančni minister državni tajnik Weckerle. Kot naslednik trgovskega ministra grofa Szechenyi-ja za trdno velja grof Julij Szapary. V tem slučaju bi odstopil tudi tajnik v trgovinskem ministertvu Matleković. Državni tajnik v pravosodnjem ministertvu bo bajé postal sedanjí podpredsednik v zbornici, A. Bokrosz, državni tajnik v trgovinskem ministertvu pa vseučilišni profesor in poslanec Ludovik Lang.

Predvčeraj se je v **Budimpešti** vršil delavski shod, pri katerem se je narod sprl z redarstvom. Redarji na konjih so z golim orožjem napadli razsajalce ter so jih mnogo odvedli v zapor. Konečno je moralo vojaštvo napraviti mir in red. Cesar je včeraj sprejel ministre Kalnokyja, Tiszo in Barossa ter je bajé zahteval ostrih naredb v ohranitev miru. Državni zbor so včeraj popolnoma obkolili redarji. Razburjenost je bila med poslanci velikanska. Popoldne se je vršilo glasovanje o §§ 24. in 25., kateri je zbornica potrdila z 253 proti 144 glasovom.

Vnanje države.

Vest o sestanku **srbskega** kralja Aleksandra z ruskim carjem je popoluoma izmišljena. Tudi ni res, da bo Natalija že v treh tednih prišla v Belgrad, da je minister Tavšanović storil že potrebne korake in da je sploh v kaki zvezi s kraljico. — Finančni minister Vučić namerava prihodnje dni odpotovati v Berlin, kjer se bo posvetoval s tamošnjimi finančnimi krogi. — Dunajski in budimpeštanski listi — na Dunaji samó nepolnuuradniki — so pričeli že prištevati srbske regente mej „svoje“ ter jih hujskajo na ministre. Z velikim zadovoljstvom konstatujejo ti časopisi nekaj izjav ruskih listov, ki očitajo regentom „avstrofilijo“ ter se zanašajo na ministertvo Gruičevo. Ti listi pa, kot „Mosk. Vjed.“, „Novosti“, „Novoje Vremja“, ne zastopajo intencij uradne ruske politike, kar so pozabili dostaviti naši dunajski in budimpeštanski listi. Bruseljski rusko-polnuuradni „Nord“ se vse drugače izjavlja o položaji v Srbiji; Tavšanovićevo okrožnico prefektom zeló hvali ter meni, da bodo vprašanje gledé kraljičine povrnitve kraljica in regentje rešili takó, kakor se mora to želeti v interesu Srbije. Sedanja vlada v Belemgradu se tedaj drži načela, da hoče zaupanje vzbuditi takó v Peterburgu kakor

na Dunaji; to je trezna, za deželo edino primerna politika.

Reuterjevo izvestje je poročalo, da se je tristo mladih **Bolgarov** ponudilo princu Ferdinandu, da bodo njemu v varstvo ustanovili častno stražo. Ta vest je popolnoma napačna; princ ne potrebuje straže v varstvo, ker življenju njegovemu ne preti nobena nevarnost. — Radoslavov in Ivančev, bivša ministra in načelnika opozicije, se bodeta morala pred sodnijo zagovarjati zaradi brzojavke, ki sta jo poslala princu ter se pritožila v njej zoper sedanje ministertvo. S tem se hoče vlada znebiti nasprotnih vodij, kajti ostali prvaki mej opozicijo, ki so nekdanj mnogodelovali in se je o njih tudi veliko pisalo in govorilo, postali so sedaj popolnoma pasivni. Navstala bo tišina, ki tudi za vlado ne bo prijetna; saj je znana politična prislovica: Ako ni vladi nasprotna stranka, izzvati si jo mora vlada umetno. Bolje, da Radoslavovci kričé, kakor pa na skrivnem rujejo ter se pri tem ne strašé nobenih sredstev.

Glasilo **ruskega** finančnega ministertva naznanja končani državni proračun za l. 1888. Redni in izredni dohodki so znašali 895 milijonov rubljev; pri tem pa niso vračunjeni zneski od izvršenih posojil. Troški ne presegajo proračunjenih 888 milijonov rubljev, ker sploh ni bilo izrednih troškov. Kaže se tedaj konečni preostatek 7 milijonov. — „Novoje Vremja“ z zadovoljstvom naglašá, da se je sklenilo posojilo za konvertovalne namene z Rothschildovo skupino, ter upa, da se bo v kratkem že predrugečil ves državni dolg iz pet- v štiridstoten.

Nemškemu zaveznemu совету došla predloga o predrugečenju tiskovne postave in kazenskega zakonika je mnogo krajša, kakor postava zoper socialiste. Opira se na temelj splošnjega prava; namestu pojma „socijaldemokratske težnje“ bodo veljale odslej deloma poostrene določbe o političnih zločinih in prestopkih, na drugi strani pa se bo ono, kar se je dosedaj razumevalo pod socijaldemokratskimi in komunističnimi težnjami, nadomestilo z „napadi na temelj države, monarhije, zakon in lastnino“; za te čine so tudi kazni določene ter se bo le zaradi njih mogel kdo obsoditi v prognanstvo na določno število let. Stalno redarstveno iztiranje ni več dovoljeno. Gledé tiskovne postave je najvažnejša ona prememba, da se smejo listi stalno prepevadati. Zavezni svet je bajé dobil tudi novo postav zoper socialiste kot novelo k splošnjemu pravu. Predlogo je dne 25. t. m. izročil odseku za pravosodstvo.

Francoska zbornica je predvčeraj pri posvetovanji o konečnem računskem zaključku finančne uprave leta 1876 potrdila predlog poslanca Fernanda Faure-a, ki pooblaščuje v sodniško postopanje zoper onega ministra, koji je leta 1876 brez zborničnega dovoljenja dal prepeljati dona Karlosa in spremstvo s posebnim vlakom od Pau-a v Boulogne. — „Figaro“ je poročal, da so se vršile nepravilnosti pri poroki princa Aleksandra Battenberškega. Vsled tega je pravosodnji minister Thevenet zahteval od prefekta v Nici natančno poročilo. Dotični spisi so že v Parizu. Pravijo, da se bo Battenberžanov zakon proglasil za neveljaven, ker je bil sklenjen proti dotičnim francoskim postavnim določbam.

Iz **Sudana** so zopet došle vesti, ki pripovedujejo o velikih vsehah Emina paše. To poročilo je jednako prejšnjim nezanesljivo, in dokler se ne bo iz Eminove bližnje okolice izvedelo o njegovih razmerah, toliko časa se ne more verjeti, da je mož, kateremu manjka morebiti najpotrebnejše, hipoma potolkel, uničil vojno, ki je brojila na tisoče sovražnikov. Dotična vest slove: „Reuterjevo izvestje poročá dné 23. marca, da je Mahomed Berawi došel iz Omdurmana v Kajiro. Povedal je, da je šejh Sennussi dervise prognal iz Darfurja in Kordofana; obe provinciji so zasedli Sennussijevi vojaki. Berawi je dostavil, da je meseca julija 6000 mahdijevcev spremljal zoper Emina pašo, ki jih je popolnoma potolkel pri Boru. Vojaki Emina paše so priplenili nekaj parnikov in veliko municije. Berawi je s kakimi sto spremljevalci ušel v Omdurman. Emin paša je bil zdrav, vsi njegovi ljudje so bili pri njem ter ga je spremljalo nekaj evropskih potovalcev.“

Izvirni dopisi.

Iz **Polja** pod Ljubljano, 24. marca. Nekaj časa sem je v vseh slovenskih listih naslednje naznanilo: Kdor si hoče zaslužiti mnogo denarja, pošlje naj svoj naslov vredništvu dotičnega lista z nadpisom „zaslužek“. To oznanilo pa je v kratkem času vzbudilo pozornost. Vsakdo je vpraševal radoveden, kaj naj bi pomenilo skrivnostno naznanilo v časnikih. In ko pred dnevi zopet govorim z nekim znancem, vpraša me takoj: Ti, ki prebiraš vedno časnike, gotovo veš, je li resnica, kar se govori o nekem skrivnostnem zaslužku. In potem mi je pripovedoval, da je zvedel, da je nekje sila bogat mož obsojen na smrt zaradi hudodelstva. Ker pa mu je mogoče se odkupiti, ako se kdo oglasi, ki bi hotel za plačilo prevzeti to nalogo, naznanil je sedaj namreč v časnikih to naznanilo. Odkupnina zgodila pa se bode tako-le: Oddalo se bode — kadar se oglasi dovelj oseb — med naročnike 90 števil. Vsak, kdor se hoče oglašiti, dobil bode

eno številko, in za vsako številko izplačalo se bode 90 tisoč gl. Med temi številkami pa bode ena rudeča, in oni, kateri bode potegnili rudečo številko, zapade smrti mesto obsojenca. Poslal sem to abotno laž Vam, gospod vrednik, zaradi tega, da se bodo ljudje prepričali, da ono naznanilo v časnikih je vse kaj drugega, nego se govori. Nekateri ljudje pri nas so v resnici tako nespametni, da so koj pripravljeni sprejeti omenjene številke. Čul sem nekega čevljarja, ki ima ženo in otroke in je rekel, da je koj pripravljen vzeti eno številko, samo da bi vedel kje. Ako bi ga konečno zadela osoda, da bi bil obešen, dobili bi potem lepe tisočake njegovi otroci in žena. Smejati se mora človek taki bedariji, in vendar so pri nas ljudje, ki za trdno verjamejo, da je zgoraj navedeno resnica.

Predzadnjo nedeljo 17. t. m. imeli smo priložnost tu v Polju v neki gostilni gledati olikanost ljubljanskih nemških gospodov. Obnašali so se proti poštenim domačinom prav nedostojno. Ko so peli naši mladeniči in moške narodne „Lepa naša domovina“ in „Kje dom je moj“, vpili so oni Ljubljancje vmes: „Am Rhein“ in „hoch“, in ko so narodni Poljci zaklicali „živio“, začeli so oni še bolj kričati „hoch“ itd. Zahvaliti se morajo le mirni in potrpežljivi družbi v drugi sobi, da so odšli zdravi iz Polja. Gospodje, ako bode te prodajali tako neslano po svetu svojo nemškutarijo, kakor ste jo 17. t. m. tu pri nas, ne bode te še kmalu nosili zlatih križcev za zasluge!

„Sitnež“.

Dnevne novice.

(Družba sv. Mohora.) Iz Celovca se nam poroča, da še vedno pristopajo novi udje; gotovo jih bode 4000 več, kakor lansko leto. Vse že natisnjene družbine knjige morajo se vnovič ponatisniti, ker se odbor ni nadejal tako obilnega pristopa. Ta vesela vest vsakega Slovenca navdušuje za rod in napolnjuje z opravičenim ponosom.

(Slovensko gledališče.) V hramu Talije slovenske, ki, žal, le prerada prepušča oder svoj nemškim proizvodom, prezirajoč mnogostransko slovansko literaturo, prilika nam je bila minoli ponedeljek zopet jedenkrat slišati sladke, zvonke glasove godbe slovanske. Zanimanje občinstva za češko godbo je bilo vsestransko, in prva opera na slovenskem odru, Blodekova „V vodnjaku“, vzprejeta je bila od mnogoštevilnega občinstva navdušeno. — Volitev opere je bila srečna. Umogočena je bila s tem vkljub našim malim razmeram vpeljava muzikalno-važnejše stroke, ki se odlikuje z razkošno melodijoznostjo, bistroumno gibčnostjo in ljubko, humoristično nadihneno živahnostjo. Godba ni sieer, kar se tiče invencije, povsem originalna, a vendar vzdržuje trajno zanimanje slušateljev, ker izraža naravnim in neprisljnim načinom žive, tople občutke. Blodek (porojen v Pragi dné 3. oktobra 1834, umrl kot profesor za flavto na praškem konservatoriji dne 1. maja 1874) je pogodil enako dobro zdravi humor, kakor milo donečo struno mladega srca ali bridko otožnost zapuščene Polone — čarovnice. Blodek je liričen skladatelj, na višino dramatičnega učinka pa ne dospel — nima tudi priložnosti, kajti dejanje libreta nima dramatičnih konfliktov. Vsebina opere je namreč le kratka, vesela pripovedka, vrsta razvrščenih več ali manj resnih in veselih obrazov. Povzeta je po narodnem običaji, da ob „Kresu“ hodijo dekleta pri luninem svitu gledat v vodnjak, da bi tamkaj videle obličje bodočega svojega ženina. Tudi Jerica poskusi svojo srečo, kakor ji je svetovala čarovnica Polona, toda groza jo prešine, ko zagleda v vodi starega, neljubega ji vdovca Jurija. Ta je bil namreč prestregel skrivoma besede čarovnice ter zlezal na drevo tik vodnjaka, da bi ga Jerica videla v vodi. Toda pod težo se veja odkrhne in Jurij pade v vodnjak. Nato pa mladi Janko hitro spleza na drevo, da bi obraz njegov Jerica videla v vodi. Tu bi bil avtor lahko izpeljal dejanje v kako dramatično spletko, ko je namreč Jerica v vodnjaku zagledala strašno podobo Jurijevo ter strahom odskočila. Avtor je opustil to priliko pokazati svojo spretnost v dramaturgiji, ter je prešel k hitremu koncu. Iz vodnjaka namreč zleze na splošno veselje in presenečenje z blatom onesnaženi Jurij ter zasmehovan od vseh vaščanov mora Jerico prepušiti srečnejšemu Janku.

Predstava je bila jako dobra. Gosp. Gerbić si je kot prelagatelj in kapelnik s to opero pridobil posebnih zaslug. Odlikovan je bil od ljubljanskih Čehov z lavorjevo liro. Gospa Gerbićeva (Polona)

potica kadila na mizi, gorka in mastna, da me že zdaj skomina po njej. Lesjak si mora par grošev zaslužiti, da bo imel takrat svojo dobro uro.“

„Prav, prav“, — reče strojar — „kam pa nesete zajca?“

„V farovž“ — dé Lesjak — „tam mi ga najbolj plačajo, pa še star polič vina po vrhu dobim.“

„Vse v farovž, vse v farovž“ — razjezi se strojar — „kaj ménite, da mi drugi ne znamo zajcev obirati? Meni ga prodajte, Lesjak, 1 gld. dam zanj, pa še 20 kr. za pol litra Dolenjca „pri jelenu“. Danes je debeli četrtek in rad bi imel zvečer zajca na mizi. Kar k meni ga na dom nesite, gospodinja vam bo že frakelj slivovke natočila.“

Lesjak sam pri sebi neznansko vesel te izvrstne kupčije, pravi: „Naj bo, ker ste danes takó posebno dobrih rok, ponese ga, samó to prosim, da Bog ne daj érhnuti o tem g. logárju, sicer sem ob službo.“ Po teh besedah sprejme denar za zajca in gré urnih nog z njim v trg govoreč sam sebi: „Oče Kožar, zdaj si se pa vjel in stavo zgubil. Živio! Halo! Zaslužil sem na lepem 1 gld. 20 kr. za zajčji meh, od logárja pa vsi lovci nocoj izvrstno večerjo „pri jelenu“.

in gđč. Daneševa (Jerica) ugajali ste kakor vselej s svojimi krepkimi glasovi, ne manj tudi g. Bučar (Janko) z milim, prijetnim tenorjem. G. Meglač-Pianecki (Jurij) pa je s svojim prvim nastopom lahko enako zadovoljen, kakor ga je bilo veselo občinstvo, ki je z velikim priznanjem odlikovalo komiko njegovo, katero je pogodil prav dobro z igro in krepkim glasom. Vsi predstavljalci so bili obdarovani z venci in šopki. Mešani zbor je pel srčno, krepko in živo. A tudi orkester je mnogo pripomogel k splošnemu vspehu, ker je sviral vrlo dobro; za to moramo izreči posebno priznanje gosp. vitezu Ohm-Janušovskemu in gosp. Moserju.

V. F.

(Na Suhi pri Škofji Loki) je pogorela 24. t. m. ponoči ob 11. uri hiša s hlevom; tudi so poginile tri krave in tele. Posestniku Šinku je neka hudobna roka to nesrečo napravila. Vās Suha je bila tudi 22. t. m. v nevarnosti, ker je v Kartinovem dimniku gorelo ter se je slamnata streha že vžigala. Ogenj so hitro pogasili.

(Osepnice na Kranjskem.) Tukajšnji uradni list je objavil poročilo o sedanjem stanju osepnice na Kranjskem, iz katerega povzamemo naslednje: Najbolj so osepnice še razširjene v krškem okraji, vendar so že odnehale. Začetkom t. m. je bilo še 224 bolnikov. Najhuje se drži bolezen v šentjernejški, škocijanski in šentrupeški občini, manj je razširjena v občinah Sv. Križ, Krško, V. Dolina, Kostanjevica in Cerklje. V kranjskem okraji je bolezen malone ponehala; kozavih je še 36 oseb. V litjskem okraji je še 30 bolnikov, primeroma največ v Polšniku, St. Lambertu, v Dolih in na Vačah. Posamezni slučajji so v ljubljanski okolici, v logaškem, novomeškem, črnomaljskem in postojnskem okraji.

(Premembe pri učiteljstvu.) G. A. Arzelin, učitelj v Dupljah, je premeščen v Ljubno v radovljiškem okraji. Tamošnji učitelj, g. J. Ziegler, je dobil službo v celjskem okr. glavarstvu.

(Akad. društvo „Triglav“) v Gradci ima v torek 2. aprila t. l. v hotelu „Zum goldenen Ross“, Mariahilferstrasse št. 9, IX. redno zborovanje. Na dnevnem redu je: 1. Čitanje zapisnikov. 2. Antikritika g. stud. phil. Korun-a. 3. Kritika o predavanji g. stud. med. Rakež-a. 4. Kritika o predavanji g. stud. iur. Krančič-a. 5. Predavanje g. stud. med. Rakež-a. 6. Poročilo društvenega soda. 7. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Gostje dobro došli!

(Vabilo) k letnemu občnemu zboru postojnske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. — V smislu § 11. in 12. pravil družbe sv. Cirila in Metoda dovoljuje si podpisani sklicati letni zbor postojnske podružnice iste družbe na dan 31. marca t. l. ob 4. uri popoldne v prostore čitalnice postojnske s sledečim dnevnim redom: 1. Letno poročilo načelnštva. 2. Nasveti družbenikov. 3. Volitev načelnštva. 4. Volitev podružničnih zastopnikov za veliko skupščino. — Načelnštvo podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Postojini dne 24. marca 1889.

F. Vičič m/p., predsednik.

(V Opatiji) je bilo do 23. t. m. 2143 tujcev.

Telegrami.

Dunaj, 26. marca. Med včerajšnjo predstavo v Karl-gledališči se je unela cunja, ker se je zvrnila sveča v svetilnici za silo; preplašeno občinstvo se je vendar pomirilo, ko se je pogasil neznatni plamen, ter se je mogla predstava mirno nadaljevati.

Praga, 26. marca. Češki obrtni shod se je jednoglasno izrekel, naj se obdrži dokaz sposobnosti in primoranje gledé vstopa v zadrugo.

Bruselj, 26. marca. Razven kraljice in princesinje Klementine se bo tudi kralj od-

peljal v Miramar. Odpotovali bodo dné 8. aprila.

London, 27. marca. Spodnja zbornica je sporazumno z vlado sprejela vabilo velesil h konferenci o zatiranju trgovine s sužnji v vzhodnji Afriki. — John Bright je umrl.

Umrli so:

23. marca. Placidus Scalfi, delavec, 28 let, Poljanski nasip št. 50, pneumonia.

24. marca. Marija Bitenc, delavčeva hči, 10 let, Poljanska cesta št. 18, jetika. — Anton Mirtič, delavčev sin, 10 mesecev, Tesarske ulice št. 3, hudi kašelj.

25. marca. Marija Jebačin, sprevednikova hči, 16 mesecev, Kolodvorske ulice št. 12, bronchitis capill.

V bolnišnici:

22. marca. Lenart Pavlič, delavec, 40 let, tuberculosis pulmonum.

24. marca. Martin Dacar, delavec, 46 let, jetika.

25. marca. Marija Panigaj, delavčeva žena, 53 let, emphysem pulmonum.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
26	7. u. jut.	729.1	5.6	sl. svzh.	oblačno	0.80
	2. u. pop.	725.6	7.4	sl. vzh.	"	dež
	9. u. zveč.	725.3	4.6	"	"	"

Srednja temperatura 5.9°, za 0.5° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 80 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 " "	84 " 20 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 45 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 85 "
Akcije avstr.-ogerske banke	891 " — "
Kreditne akcije	304 " 25 "
London	121 " 20 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 58 "
Cesarski cekini	5 " 70 "
Nemške marke	59 " 20 "

Tržne cene v Ljubljani

dné 27. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 83	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4 59	Surovo maslo,	84
Ječmen,	4 16	Jajce, jedno	2
Oves,	2 67	Mleko, liter	7
Ajda,	4 67	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4 33	Telečje	52
Koruza,	4 83	Svinjsko	56
Krompir,	2 41	Kostrunovo	36
Leča,	12 —	Pišanec	60
Grah,	13 —	Golob	20
Fižol,	11 —	Seno, 100 kgr.	2 50
Maslo, kgr.	92	Slama,	2 32
Mast,	70	Drva trda, 4 mtr.	6 70
Špeh svež,	54	" mehka, " "	4 30

Parno ribje olje

zoper bramarje, krvice (rachitis), sušico, krončne spuščaje itd. itd. se dobiva v steklenicah po 60 kr. v lekarni Piccoli „pri angelju“ v Ljubljani (Dunajska cesta). — Zunanja poročila proti povzetju iznoska. — Pri večjem nakupu (20—20) rabat.

Diseldorfske oljate barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje). Filijala: Slonove ulice 10-12

priporoča slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mlazarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljate barve v ploščevinastih puščah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Deller-jev

Edina zaloga in prodaja za vso Kranjsko pri

J. LININGER-ju

v Ljubljani, Rimska cesta 9.

radgonski

(24—3)

Najboljša namizna okrepujoča pijača.

Zanesljivo zdravilno sredstvo proti kataru v dihalniku, prehlajenju želodca, zlati žili, protinu in glavobolu vsled prehlajenja (trganju).

najčistejši alkalični

Ne zamenjati z radensko kisló vodo.

kislec (kislá voda).